

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенці (Польща)
Університет економіки в Братиславі (Словаччина)

V Міжнародна науково-практична конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей

11-12 квітня 2023 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 10 від 26 квітня 2023 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачєво, 11-12 квітня 2023 р.). – Мукачєво: МДУ, 2023. – 195 с.

Відповідальний за випуск: ХАУСТОВА Ксенія – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор: ПУГАЧЕВСЬКА Катерина – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

У збірнику тез за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

©Мукачівський державний університет, 2023

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2023

ПОЛИЩУК П.П. ДОЦІЛЬНІСТЬ ОПЕРАТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	105
ПРОСКУРА В., ДЗЯМКО Т. ЗАСТОСУВАННЯ КІНЕСТЕТИЧНОГО КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ	106
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й. УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ	110
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., КУБАРИЧ В.В. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЛАТИЛЬНОСТІ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА	111
САВЕНКО Д.М. ОПТИМІЗАЦІЯ НАПРЯМІВ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ВСІЄЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ	113
СНІГАЧ Б.Ю. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ОЦІНКИ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ	115
СТЕГНЕЙ М.І., МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г.Т., ПРОКОПЕЦЬ Р.І. ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕС ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ	116
СТОЛЯР П.Є. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ	118
ФЕСР О.В., ГУСТІ С.М. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ НОВИХ РИНКОВИХ РЕАЛІЙ	119
ХАУСТОВА К., ДЕМЯНОВИЧ Е. ОСОБЛИВОСТІ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ	122
ЧЕРЕП О.Г. ПОЛІТИКА ЦІНОУТВОРЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	124
ШАШОВЕЦЬ Й.П., РЕМЕТА М.М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	126

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

КОНДРАТЕНКО В.О. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА	129
КУЦЕНКО О.А. СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	131
ОЛЕЙНІКОВА Л.Г. ІНСТРУМЕНТИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	132
ПОЙДА-НОСИК Н.Н. ОПОДАТКУВАННЯ ЯК МЕТОД ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ГЛОБАЛЬНОМУ МАСШТАБІ	134
ПРОКОПІВ Ю.О., ШЕВЧУК С.В. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	136
ЧЕРМЯНІН А.В., ОСТРОВСЬКА О.А. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ОЦІНОК	138
ШАШОВЕЦЬ Й.П. ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	140

підприємствам, на біржах, на експорт, на сільських ринках, безпосередньо своїм працівникам та іншим громадянам, а також використана на обмін за бартерними угодами, називається товарною. Структура товарної продукції СВК «Любимівський» Михайлівського району Запорізької області наведена у табл. 2.

Проаналізувавши структуру товарної продукції СВК «Любимівський» бачимо, що вартість зернових і зернобобових в порівнянні 2021-2019рр. з кожним роком збільшувалась і у 2021 році становить 5181,8 тис.грн і займають 81,56% від загальної вартості продукції рослинництва. В тому числі озима пшениця займає 44,62% від загальної вартості продукції рослинництва це становить 2968,4 тис.грн у 2021 році.

Таблиця 2

Структура товарної продукції СВК «Любимівський» Михайлівського району Запорізької області

Вид продукції	2019		2020		2021	
	Вартість тис. грн.	В % до всього	Вартість тис. грн.	В % до всього	Вартість тис. грн.	В % до всього
Продукція рослинництва						
1. зернові і зернобобові	1990,9	36,9	2518,6	83,9	5181,8	81,56
В т.ч озима пшениця	1235,1	22,89	1753,9	58,5	2968,4	44,62
Гречка	-	-	65,0	2,2	9,6	0,14
Кукурудза на зерно	586,7	10,87	453,5	15,1	1665,2	25,03
Ячмінь ярий	168,2	3,12	234,3	7,8	517,3	7,78
Овес	0,9	0,02	0,6	0,02	8,0	0,12
2. Соняшник	1412,9	26,2	485,7	16,2	1472,9	22,14
Разом по рослин.	5394,7	56,77	2999,5	36,76	6653,2	49,26
Продукція тваринництва 1. ВРХ	984,8	24,28	570,7	11,1	1632,9	23,87
2. Молоко	2890,2	71,24	4098,4	79,5	4367,6	63,84
3. Свині	181,5	4,54	483,5	9,4	841,2	12,3
Разом по тваринництву	4056,5	42,69	5152,6	63,16	6841,7	50,65
Реалізація іншої продукції і послуги	51,8	0,55	6,5	0,08	11,8	0,09
Всього по господарству	9503	100	8158,6	100	13506,7	100

Серед продукції тваринництва виділимо виробництво молока, яке займає 63,84 % від загальної вартості продукції тваринництва - 4367,6 тис.грн. Виходячи з цього, можемо сказати, що найбільшу питому вагу в продукції рослинництва займають зернові і зернобобові, а в продукції тваринництва - молоко.

Перспективною формою залучення інвестицій у сільське господарство є також спільна діяльність сільськогосподарських, агросервісних, промислових та інших підприємств у складі агропромислових фінансових груп. Хоча зараз такі групи в сільському господарстві відсутні, вже створена достатня законодавчо-нормативна база для їх поширення.

УДК 334.7:338.26

О.В. ФЕЄР

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

С.М. ГУСТІ

здобувач ОС «Магістр»
спеціальності 073 «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет,

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ НОВИХ РИНКОВИХ РЕАЛІЙ

Стратегічне планування це управління довгостроковим розвитком підприємства у контексті його місії, стратегічних цілей та із урахуванням прогнозу умов у яких підприємство функціонує або планує розвиватися. Як підкреслюють науковці Москаленко В. В. та Годлевський М. Д., «Стратегічний план дозволяє пов'язувати в єдину систему маркетингову, проектну, виробничу, інвестиційну та фінансову діяльність, краще розуміти структуру ринку, процеси планування, просування та збуту продукції, механізми формування ринкових цін. Він забезпечує координацію зусиль усіх функціональних підрозділів підприємства. Стратегічний план створює основу для розподілу обмежених ресурсів підприємства і розробляється на різні періоди» [1, с. 6].

Сучасні ринкові реалії, що характеризуються стрімкими і динамічними змінами в усіх сферах, турбулентністю економічних, соціальних та політичних процесів, особливо в умовах війни, суттєво обмежують можливості підприємств щодо формування стратегій і реалізації стратегічних планів. У таких умовах основним інструментом стратегічного планування стає інформація: методи її збору, обробки аналізу та використання для прийняття стратегічних і тактичних рішень.

Класика стратегічного планування передбачає, що стратегічний процес розпочинається із визначення місії, цілей, аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, вироблення на цій основі стратегій і стратегічних планів, які визначатимуть основні дії та порядок виконання задач на тривалу перспективу. Водночас, для швидкого і своєчасного реагування на дії конкурентів керівництву й ТОП-менеджменту підприємства необхідно постійно аналізувати стратегії розвитку та в більшості випадків її періодично переглядати. Впровадження стратегічного підходу в систему управління підприємством, в свою чергу, стимулює менеджерів краще оцінювати сильні й слабкі сторони підприємства з точки зору конкурентів, споживачів та інших зацікавлених сторін з бізнес-оточення.

Науковець Швець Л. М. для забезпечення більшої гнучкості та адаптивності стратегічного планування в сучасних турбулентних умовах вражає за необхідне дотримуватися ряду вимог:

- висока кваліфікація фахівців зі стратегічного планування;
- створення системи стратегічної інформації;
- ефективна система мотивації персоналу щодо розробки та реалізації стратегії;
- наявність стратегічного мислення керівників підприємств;
- наявність на підприємстві ефективної системи моніторингу та стратегічного контролю за реалізацією стратегії;
- здійснення стратегічного планування в комплексі з оперативним плануванням;
- безперервність процесу планування;
- сполучення формального та інтуїтивного підходів у стратегічному плануванні в процесі розробки стратегій;
- використання сучасної методології [2, с.152].

Варто зазначити, що широкі можливості для якісної адаптації стратегічного планування до нових ринкових реалій тенденції яких характеризуються значним рівнем невизначеності і ризику надають сучасні інноваційні моделі прогнозування з використанням цифрових технологій. На сучасному етапі інформаційні технології стають рушіями прогресу будь-якого підприємства формуючи єдину цифрову модель підприємства, що складається з інтеграції управлінської системи, організаційно-економічних відносин, технічних засобів та програмного забезпечення.

Упровадження цифрових технологій в систему стратегічного планування та поточного менеджменту є не тільки однією з важливих умов виживання підприємства в сучасних реаліях, а й суттєво розширює горизонти для розвитку. Таким чином, розробка стратегії ІТ забезпечення стратегічного розвитку є наріжним каменем для поступової цифрової трансформації бізнес-процесів підприємства.

Головною метою розробки стратегії в області ІТ є отримання переважної позиції підприємства за рахунок використання сучасних інформаційних систем і ресурсів. ІТ дозволяють отримати ефекти синергії за рахунок інформаційного партнерства, а також допомагають поширювати знання, сприяють підвищенню основної компетенції підприємства. Інтернет-технології відкривають масу нових можливостей в області збуту[3, с.29].

Погоджуємося з думкою науковців, що «не існує єдиного ІТ - інструменту, який би відповідав усім стратегічним викликам. У той час як на малих підприємствах складні інструменти можна замінити простими електронними таблицями - це класичний приклад інструментів аналізу даних, на багатогалузевих підприємствах зі складними та великими організаційними структурами, часто інтернаціоналізованими та розпорощеними, з філіями у багатьох країнах, виправдано та одночасно необхідно впроваджувати передові ІТ-системи, які використовуються як основні інструменти для підтримки процесів прийняття рішень, включаючи стратегічні» [4].

Таким чином, стратегічні напрями розвитку підприємств в сучасних умовах господарювання мають ґрунтуватися на їх потенційній готовності щодо впровадження цифрових технологій. За рахунок діджиталізації бізнес-процесів підприємств відбувається їх оптимізація та економія кількості матеріально-технічних та інших ресурсів, систематизація та групування даних, зменшення витрат, у тому числі, щодо накопичення і використання інформації, що забезпечує в довгостроковому прогнозі конкурентоспроможність підприємства. Окрім цифрових технологій важливим в умовах сучасних ринкових реалій є поєднання інноваційних підходів проектного менеджменту та менеджменту змін, що забезпечують гнучкість та актуалізацію стратегічних планів організації.

Список використаних джерел:

1. Москаленко В. В., Годлевський М. Д. Моделі та методи стратегічного управління розвитком підприємства : монографія.– Харків : Видавництво «Точка», 2018. – 208 с.
2. Швець Л. М. Процес стратегічного планування на підприємстві.Економічний вісник Донбасу. 2009.№ 1 (15). С. 148-152.
3. Лобов С.П. розробка ІТ-стратегії підприємства з використанням методології стратегічного аналізу. Інвестиції: практика та досвід. 2014.№ 9.С. 26-30
4. Ліпич Л.Г.,Хілуха О.А.,Кушнір М.А.Інформаційне забезпечення стратегічного вибору. Економічний форум.2021.№ 1.С.134-141

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>